

Η μητρική αγάπη στο έργο του Ελ Γκρέκο

Πολιτισμός / Ζωγραφική & Εικαστικές Τέχνες

Βασιλική Ρούσκα, ΜΑ Θεολογίας

Ο Ελ Γκρέκο υπήρξε καλλιτέχνης με πολλές επιρροές· το έργο του διακρίνεται όχι μόνο από τον μεγάλο αριθμό των πινάκων του αλλά και από την ποιότητά τους. Η ζωή του Γκρέκο αποτυπώνεται καθαρά στους πίνακές του αφού ο τόπος στον οποίο διέμενε επηρέαζε και την τεχνοτροπία του φέρνοντάς τον κάθε φορά σε επαφή με νέες τάσεις στη ζωγραφική. Η γνωριμία του με προσωπικότητες όπως ο Τιτσιάνο και ο Μιχαήλ Άγγελος υπήρξε επίσης σημαντικός παράγοντας της καλλιτεχνικής εξέλιξης του Γκρέκο. Ο Θεοτοκόπουλος ασχολήθηκε κυρίως με τη θρησκευτική εικονογραφία αφού τα περισσότερα έργα του είναι παρμένα από τη χριστιανική παράδοση.

Τα γυναικεία πρόσωπα που απασχόλησαν τον Κρητικό ζωγράφο ήταν η Παναγία, η Μαρία η Μαγδαληνή, η Εύα, αγίες από τη χριστιανική παράδοση και άλλες γυναίκες, γυναίκες ανώνυμες που θέλησε ο καλλιτέχνης να εξυμνήσει μέσα από το έργο του και έμμεσα να περάσει τα δικά του μηνύματα. Η Παναγία δεν εικονίζεται μόνο ως η μητέρα του Χριστού αλλά εικονίζονται πολλές πτυχές του χαρακτήρα

της και πολλές συναισθηματικές της εκφάνσεις. Οι γυναικείες μορφές του Θεοτοκόπουλου διακρίνονται από αισθησιασμό και αγιότητα. Ο Θεοτοκόπουλος ασκεί έμμεσα κριτική μέσω των έργων του στα κοινωνικά στερεότυπα της εποχής του που ήθελαν τη γυναίκα αποκομμένη από τα κοινωνικά δρώμενα. Ο Γκρέκο σέβεται τη γυναίκα γι' αυτό και της δίνει ιδιαίτερη αξία στους πίνακές του σε τέτοιο βαθμό ώστε τις περισσότερες φορές αποτελούν το κεντρικό πρόσωπο της εκάστοτε σύνθεσης. Οι γυναίκες του Γκρέκο απεικονίζονται πάντα με θετικά στοιχεία ώστε να αποτελούν παραδείγματα προς μίμηση για τους θεατές των έργων του.

Ο πίνακας *Η Παναγία με το Βρέφος και τις άγιες Αγνή και Μαρτίνα* τοποθετείται στα χρόνια της ώριμης δημιουργίας του Γκρέκο (1587-1600). Η Παναγία έχει για μια ακόμη φορά τον πρωταγωνιστικό ρόλο στο έργο. Εδώ τονίζεται φανερά η μητρική αγάπη προς το θείο βρέφος και η σχέση μεταξύ μητέρας-παιδιού. Οι δύο άλλες γυναικείες μορφές του πίνακα είναι η αγία Αγνή (δεξιά) και η αγία Μαρτίνα (αριστερά). Οι δύο αυτές φιγούρες παρουσιάζονται επιμηκυμένες, κομψές, αγνές, με βαριά σωματικότητα και αποτελούν πρότυπα γυναικείας ομορφιάς για τον Θεοτοκόπουλο[1].

[1] Α. Χ. Μπιτσάνη, *Οι γυναίκες του Γκρέκο-Πάθος, κάλλος, αρετή στο έργο του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2004 , σ. 322.

<http://bit.ly/2fFjwTg>